

ת"פ 68711/12/18 - מדינת ישראל נגד הדסה אברהמי

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 68711-12-18 מדינת ישראל נ' אברהמי

בפני
בעניין: כבוד השופט דוד שאול גבאי ריכטר
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד שירלי אוחיון, תביעות ירושלים המאשימה
נגד
הדסה אברהמי
ע"י ב"כ עו"ד רלי אבישר רווה הנאשמת

גזר דין

כתב האישום

הנאשמת הורשעה על-פי הודאתה בביצוע עבירה של תקיפה סתם לפי סעיף 379 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, בכך שבעת ששימשה בביתה מטפלת לתינוק כבן 7 חודשים, הכתה אותו הנאשמת בכתפו, כשהיא האחראית עליו, והוא מוגדר כחסר ישע.

מהלך הדין

הצדדים הגיעו להסדר, לפיו תודה הנאשמת בכתב האישום כלשונו (תוך **התעלמות** מכתב אישום מתוקן שהוגש מאוחר יותר), היא תישלח לשירות המבחן לעריכת תסקיר שיבחן גם את שאלת ביטול הרשעתה, והמאשימה תבחן את עמדתה לאחר קבלת התסקיר ובהתאם למבחנים שבפסיקה בנוגע לסוגיית ביטול ההרשעה.

תסקיר שירות המבחן

מהתסקיר שהוגש עולה, כי הנאשמת, כבת 65, נשואה, אם לארבעה ילדים בוגרים וסבתא לנכדים. כיום היא עובדת כסייעת לגננת במשרה חלקית, ולכל אורך חייה, עבדה כמטפלת לפעוטות בביתה. היא נולדה למשפחה תומכת וחיונית, סיימה 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות מלאה, ולא התגיסה לצבא בשל אורח החיים הדתי שניהלו הוריה. היא נישאה כשהייתה כבת 20, וברבות השנים הפכה לאם ולסבתא, והיחסים המשפחתיים תוארו באופן חיובי. שירות המבחן עמד על הדינמיקה הזוגית בין הנאשמת לבעלה. השירות הדגיש, כי לכל אורך חייה הבוגרים, במשך כ-35 שנה, עבדה הנאשמת עם פעוטות, והיא רואה בעיסוק זה משמעות רבה, והוא מהווה נדבך מרכזי בזהותה. היא הציגה לשירות המבחן (כמו גם לבית המשפט) מכתבי הוקרה, תודה והמלצה רבים מהורי הפעוטות שבהם טיפלה, המשבחים אותה על פועלה ועל הקשר החם עם הילדים. כיום היא סובלת מבעיה רפואית עליה עמד שירות המבחן. לנאשמת אין רישום פלילי קודם.

אשר לנסיבות ביצוע העבירה סיפורה הנאשמת, כי התלבטה אם לקבל את הפעוט לטיפול, בשל חוסר שקט שאפיין אותו. לדבריה, נכנעה ללחץ האם לקבל את הפעוט, שנדחה על-ידי מטפלות אחרות, תוך שהובהר, כי מדובר בטיפול לתקופת ניסיון קצובה. שירות המבחן סבר, כי בהתנהלות זו התגלה מאפיין מרכזי של הנאשמת, והוא רצונה לרצות את סביבתה. הטיפול בפעוט לא היה על רקע דחק כספי, שכן הנאשמת סיפורה לשירות המבחן, כי הייתה מעין "רשימת המתנה" של פעוטות לטיפול באותה עת. שירות המבחן התרשם, כי למרות הקושי בטיפול בפעוט בשל מאפייניו, הצליחה הנאשמת להתמודד עמו באופן חיובי ואף נצפתה הטבה בהתנהלותו. אלא שלאחר תקופה חלה גרסיה במצבו של הפעוט, והנאשמת התקשתה להרגיעו ולגרום לכך שיחדל לבכות כפי שהרבה לעשות במהלך שעות ארוכות. משכשלו מאמציה, ומתוך תסכול, ביצעה את העבירה כלפיו.

שירות המבחן התרשם, כי הנאשמת הביעה צער וחרטה על המעשים, סיפורה, כי הם חריגים להתנהלותה לאורך כל חייה, הצטערה על עגמת הנפש שנגרמה לפעוט ולאמו, והביעה בוושה וחרטה. היא אף ציינה, כי "נבהלה מעצמה" והפיקה לקחים, דוגמת סגירת הפעוטון בביתה ומעבר לעבודה במעון ציבורי כסייעת מחליפה. היא גם נעזרת באחריות עליה במקרי קושי בעת העבודה.

שירות המבחן התרשם, כי מדובר באשה בעלת מערכת ערכים תקינה, שלכל אורך חייה זכתה בשבחים על עבודתה עם פעוטות, עבודה לה היא מייחסת חשיבות רבה. שירות המבחן התרשם מנטילת אחריות מלאה, מחרטה כנה ומהיות ההליך הפלילי גורם מרתיע עבור הנאשמת. השירות לקח בחשבון את גילה ואת מצבה הבריאותי של הנאשמת, ואת הסיכון שתישלל ממנה האפשרות לעבוד בתחום עבודתה עם פעוטות, ולכן המליץ על ביטול הרשעתה, תוך הטלת של"ץ בהיקף 180 שעות.

ראיות וטענות לעונש

במסגרת הראיות לעונש, הוגשו מכתבי הוקרה רבים של הורים שהנאשמת טיפלה בילדיהם. מהמכתבים המתפרסים על פני תקופה ארוכה (החל משנת 2000), עולה שוב ושוב תחושת הוקרת התודה על טיפול מסור, חם ואוהב בילדים, רצוף דאגה ושמירה על תנאים מיטביים לעוללים. חלק מההורים הדגישו עד כמה יכלו לצאת "בראש שקט" לעבודתם בידיעה שילדיהם נמצאים בטיפול המסור של הנאשמת. אחרים התייחסו אליה כאל "סבתא טובה", מסורה ואוהבת שהרעיפה על הילדים אהבה וחום. יצוין, כי המכתבים נכתבו "בזמן אמת" ולא לצורך ההליך המשפטי.

ב"כ המאשימה הדגישה את התופעה הנרחבת לה נחשפנו בשנים האחרונות, של התעללות בקטינים על-ידי מטפליהם, ואת הצורך למגר תופעה זו. ב"כ המאשימה סברה, כי לא ניתן לקבל את הסברי הנאשמת לכשל שלה, והיה עליה לעצור בטרם התדרדר המצב. עוד טענה, כי מעשיה של הנאשמת פוגעים הן בעוללים והן ביכולת הוריהם לתת אמון במי שמופקד על הטיפול ביקר להם מכל. ב"כ המאשימה טענה למתחם ענישה שבין מאסר על-תנאי ועד מספר חודשי מאסר בודדים. היא התנגדה לביטול הרשעתה של הנאשמת, משום שלא הוכח קיומו של נזק קונקרטי שייגרם לה כתוצאה מכך. היא ביקשה להטיל על הנאשמת של"ץ בהיקף שהומלץ, מאסר מותנה ופיצוי להורי הפעוט.

לשאלתי מדוע תיק זה לא הוגש על-ידי הפרקליטות, מסרה ב"כ המאשימה כי הפרקליטות בחנה את התיק וסברה כי הסמכות נתונה לתביעה בנסיבות המקרה.

ב"כ הנאשמת עמדה על כך שאין לקשור בין המקרים שניתן להם הד תקשורתי לבין המקרה הקונקרטי של הנאשמת, השונה בתכלית, נוכח ניסיונה רב השנים, והיותה מטפלת מוערכת ע"י הורים רבים, כפי שהוכח ממכתבי ההוקרה וההמלצה שהוגשו. הסניגורית הפנתה לחלוף הזמן מאז ביצוע העבירה, וכן לטענתה, כי תיקים בנסיבות חמורות יותר, הסתיימו בהסדרים מותנים בהם לא הוגש כתב אישום. לטעמה של הסניגורית, עצם הגשת כתב האישום מהווה אפליית הנאשמת ביחס לאחרות במצבים דומים ואף חמורים יותר שעניינן הסתיים מחוץ לכותלי בית המשפט. הסניגורית הדגישה את הזעזוע של הנאשמת ממעשיה שלה, את חרטתה המיידית, ואת הפקת הלקחים שביצעה בכך שסגרה את הפעוטון בביתה, ועברה לעבוד במקום ציבורי ומפוקח. הסניגורית הדגישה את מרכזיות העיסוק בפעוטות לזהותה של הנאשמת, בשנות השישים לחייה, שמצבה הבריאותי אינו כתמול שלשום. מטעמים אלו, וכן מהטעם שקיומה של הרשעה יפגע ברמת סבירות גבוהה בסיכויי הנאשמת לעבוד בתחומה, בהתחשב בהוראות חוק הפיקוח על מעונות יום לפעוטות, תשע"ט-2018 (להלן - **חוק הפיקוח**) ובהוראות נוהל בדיקת רישום פלילי לצורך הנפקת רישיון הפעלה למעון יום (להלן - **הנוהל**), סברה הסניגורית, כי הנאשמת עמדה בתנאים לביטול הרשעתה, שכן הוכח נזק קונקרטי.

קביעת מתחם הענישה - מתחם הענישה צריך להתייחס לעקרון ההלימה, הנוגע ליחס לערך החברתי המוגן, מידת הפגיעה בו, מדיניות הענישה הנוהגת ונסיבות ביצוע העבירה.

אשר לערך המוגן - העבירות אותן עברה הנאשמת פוגעות בכבוד האדם, שלום גופו ונפשו וכן ביכולתם של הורים לתת אמון בגורמים המופקדים על טיפול בילדיהם. פגיעה כזו יש בה משום מעילה באמון ההורים במקרה הקונקרטי וכן באופן ציבורי וכללי. לכן גם בנסיבות המקרה, שאינו ברף חומרה גבוה מן ההיבט הפיזי, נשקפת פגיעה ממשית בערכים המוגנים.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה, לפי סעיף 40' לחוק העונשין - בין הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה יש לשקול את אלה, לעניין קביעת המתחם: כמובן שאין מדובר בעבירה מתוכננת אלא בכשל נקודתי, קצר מועד וממוקד. בפועל, הנזק שנגרם הוא בעיקר בהיבט הנפשי-רגשי, ופוטנציאל הנזק בוודאי שרב יותר; כמתואר בתסקיר, פקעה סבלנות הנאשמת ולכן פעלה כפי שפעלה ולא מתוך כוונת זדון פעלה, אלא מתוך אזלת יד רגעית. אין בכך להפיג מחומרת המעשים, אך יש בכך להסבירם ולא להצדיקם. מיד הבינה הנאשמת, כי כשלה כשל משמעותי, והיה עליה להימנע מן המעשה, בעיקר נוכח מרום גילה וניסיונה החיובי, המוצלח וארוך השנים בטיפול בפעוטות; כמובן שלא ניתן להתעלם מהעובדה שחומרת המעשה נעוצה בפערי הכוחות שבין אדם בוגר לבין עולל חסר ישע.

מתחם הענישה - הצדדים לא חלקו על מתחם הענישה המתחיל במאסר מותנה ומסתיים במספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות. בעניין זה מפנה לרע"פ 10232/17 **ראובן נ' מ"י** (מיום 14.3.2018), שם דובר בנסיבות אחרות אך חמורות לכשעצמן. כשדובר באותה עבירה. לכן זהו המתחם שאמץ.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה לפי סעיף 40'א לחוק העונשין - ניתן לתת משקל לנסיבות הבאות שאינן קשורות בביצוע העבירה, במסגרת גזירת העונש בתוך המתחם: לא ייגרם נזק לנאשמת משליחתה לשל"ץ כפי שעתרו שני הצדדים; הנאשמת הכתה על חטא מיד עם ביצוע העבירה, ושינתה את אורחותיה ועיסוקה, בכך שחדלה לטפל באופן פרטי בפעוטות, והפכה להיות שכירה במקום ציבורי. היא הביעה חרטה כנה למעשים ובושה, וגם לפניי אמרה

שמעשה זה אינו מאפיין אותה. לכל אורך חייה עמלה הנאשמת למען משפחתה ולמען הילדים בהם טיפלה, ונדמה כי אין מחלוקת, כי היא אשת מקצוע מוכשרת ואהובה.

ביטול הרשעה - בידוע, שעה שנמצא כי נאשם ביצע את העבירות המיוחסות לו, יש להרשיעו. זהו הכלל. אי-הרשעה הוא היוצא מן הכלל. בע"פ 2083/96 **כתב נ' מ"י** (מיום 21.8.1997) קבע בית המשפט העליון כי אי-הרשעה תיתכן בהינתן שני תנאים מצטברים: **הראשון**, כאשר טיב העבירה מאפשר אי-הרשעה מבחינת שיקולי הענישה ליחיד ולרבים; **השני**, כאשר הנזק העלול להיגרם לנאשם מעצם הרשעתו הוא קונקרטי ובלתי מידתי בנסיבות העניין. ראו בהקשר זה גם את ע"פ 5985/13 **אבן נ' מ"י** (מיום 2.4.2014) בפסקאות 6 ו-7.

אשר לתנאי הראשון - לטעמי פגיעה בפעוט או בחסר ישע על-ידי מי שאמון על הטיפול בו, גם אם מדובר בפגיעה ברף נמוך, כמו במקרנו, היא מעשה שאינו מאפשר ביטול הרשעה. יש בעצם המעשה ממד של חומרה החורג מן המקרה הספציפי, ופוגע ביכולתו של הציבור לתת אמון במי שמופקד על טיפול ביקר לו מכל - ילדיו הרכים. כאן נכנסים לתמונה גם שיקולים של מדיניות ציבורית ראויה, ובהם הרתעה וידוע הציבור בתחום הנוגע לכלל הציבור. בהקשר זה, אני סבור כי צודקת המאשימה בעתירתה להותיר את ההרשעה על כנה.

אשר לתנאי השני - הסניגורית טענה, כי הותרת ההרשעה על כנה תמנע מן הנאשמת לעבוד בתחום עיסוקה המקנה לה משמעת בחיים, שלו הקדישה כל חייה - טיפול בפעוטות. בהקשר זה היא הפנתה בהרחבה לחוק הפיקוח ולנוהל וטענה, כי ביטול ההרשעה לא ימנע מהרשויות, מכוח אותם דינים, לצפות גם במידע פלילי הכולל תיקים פתוחים והיעדר הרשעות, כך שאי-הרשעתה של הנאשמת לא "תסתיר" את עובדת קיומו של תיק זה מן הרשויות.

אלא שטיעון זה אינו עומד במבחן המציאות נוכח קריאת החוק והנוהל, שכן, חוק הפיקוח קובע בסעיף 6(א)(1) כך: "הממונה ייתן או יחדש רישיון הפעלה לגבי מעון יום לפעוטות אם מצא כי מתקיימים כל אלה: (1) מבקש רישיון ההפעלה, הבעלים של מעון היום לפעוטות, מנהל המעון, מחנך-מטפל במעון וכל שאר העובדים במעון, ולעניין מבקש רישיון שהוא תאגיד - גם בעל השליטה בתאגיד ומנהלו, לא הורשעו ולא הוגש נגדם כתב אישום בעבירה **שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה**, מי שביצעה אינו ראוי להיות מפעיל, בעלים או מנהל של מעון יום לפעוטות, מחנך-מטפל או עובד במעון יום לפעוטות..." (ההדגשה הוספה).

משמעות הדבר היא, שאין לכאורה הבדל, בין מי שהורשע בדיון לבין מי שבית המשפט ביטל הרשעתו, שכן לגורם הממונה שיקול דעת לבחון את נסיבות המקרה - מהותו חומרתו ונסיבותיו - ולהחליט אם יש בכל אלה למנוע תעסוקה מאדם המבקש לעבוד בתחום. כלומר, כל מקרה יבחן לגופו על-פי נסיבותיו בהתאם לשיקול דעת הממונה, כשעצם ההרשעה או היעדרה, הם אך שיקול אחד העומד לפני הממונה בבואו להחליט.

אשר לנסיבות מקרנו - עמדתי על הסבריה של הנאשמת לאופן שבו פעלה בנסיבות המקרה, ואכן ברור כי מדובר בכשל ממוקד שאינו מאפיין את אורחותיה, כפי שיעידו על כך מכתביהם של ההורים, עליהם עמדתי גם כן. לכן, כשמדובר בכשל נקודתי, ובמעשה שלא בוצע מתוך כוונת מכוון אלא בשל איבוד שליטה רגעי, חזקה על הגורם המוסמך, שיידע לתת משקל ראוי לכלל השיקולים, ובכלל זאת, לניסיונה רב השנים והחיובי של הנאשמת בטיפול בפעוטות. על-כן, לא

סברתי, כי הנאשמת עמדה בנטל להראות כי ייגרם לה נזק בלתי סביר מהותרת הרשעתה על כנה.

הסניגורית הפנתה לפסיקה שמן הראוי להתייחס אליה. אשר ל-ע"פ (ת"א-יפו) 70650/04 **ורולקר נ' מ"י** (מיום 11.10.2005), שם דובר בנסיבות אחרות של פגיעה בתוך המשפחה, וגם בעתירת המתלוננת לביטול הרשעתו של הנאשם, בעלה, כאשר נמצא כי הוכח קיומו של נזק בלתי מידתי מעצם ההרשעה. בת"פ (שלום י-ם) 45844-03-13 **מ"י נ' אילוז** (מיום 18.9.2014) נדונו אמנם נסיבות חמורות יותר מבחינת טיב הפגיעה בקטין, אך הנסיבות שם הובילו את המדינה לקבוע שאין קלון בעצם ביצוע העבירה בשל נסיבותיה, ושם דובר במי שעשויות היו להיחסם אפשרויות העסקתו כאדריכל. שם גם דובר באירוע אקראי שלא בין אדם שהופקד על שלומו של הקטין לקטין. בע"פ 9090/00 **שניידרמן נ' מ"י** (מיום 22.2.2001) נדון עניינו של צעיר בתחילת דרכו, בשונה ממקורנו, שם היה זה השיקול העיקרי בביטול הרשעתו. בנוסף, אציין כי הסניגורית חזרה בה מטענותיה בכל הנוגע לאכיפה ברחבי, בהודעה שמסרה לביתה משפט ביום 3.2.2020, ולכן לא מצאתי לנכון להתייחס לטיעוניה בהקשר זה.

על-כן, ההרשעה תיוותר על כנה.

המיקום במתחם - נוכח האמור, יש למקם את הנאשמת בתחתית המתחם.

גזירת הדין

לפיכך, אני מחליט לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. חודש מאסר שלא ירוצה, אלא אם תעבור הנאשמת כל עבירת אלימות כלפי חסר ישע בתוך שנתיים מהיום;
- ב. 180 שעות שירות לתועלת הציבור (של"ץ), אשר ירוצו החל מיום 1.1.2021 על-פי תוכנית שיכון שירות המבחן ובפיקוחו. התוכנית תוגש לבית המשפט בתוך 30 יום. הנאשמת הוזרה כי אי-קיום צו השל"ץ באופן משביע רצון עלול להביא להפקעת הצו ולדין מחודש בשאלת גזר הדין הראוי לרבות הטלת מאסר בפועל;
- ג. פיצוי להורי הקטין, ע"ת 1 בסך 2,000 ₪. הפיצוי ישולם בתשלום אחד עד ליום 1.3.2021. אי עמידה בתשלום במועד תביא לפירעון מיידי של הפיצוי ולתוספת הפרשי הצמדה וריבית פיגורים כחוק.

יש לשלוח לשירות המבחן.

זכות ערעור כחוק לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"א חשוון תשפ"א, 08 נובמבר 2020, במעמד הצדדים.

עמוד 5